

На нашу думку, виконання поточного і підсумкового контролю самостійної роботи студента – визначальна і вкрай важлива складова підвищення якості вивчення біологічної та біоорганічної хімії. Форми і способи контролю можуть обиратися викладачем самостійно чи на кафедральному засіданні, а головне завдання такої перевірки знань – з'ясування правильності розуміння матеріалу студентом і доповнення цілісної картини знань із дисципліни.

Список використаних джерел

1. Бойчук І.Д. Моніторинг якості освіти як складова підготовки сучасного фахівця / І.Д. Бойчук // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2014. – № 45. – С. 14-20.
2. Геруш І.В. Сучасні підходи до викладання біоорганічної і біологічної хімії в медичних ВНЗ / І.В. Геруш, Н.П. Григор'єва, Н.В. Давидова // Медична та клінічна хімія. – 2016. – Т. 18, № 4. – С. 114–117.
3. Гребеник Л.І. Форми та підходи до організації аудиторної самостійної роботи студентів на практичних заняттях з біологічної хімії / Л.І. Гребеник, Л.А. Прімова // Світ медицини та біології. – 2010. – № 4. – С. 177-180.
4. Загрчук Г.Я. Підготовка фахівців у вищих навчальних закладах України в сучасних умовах на основі компетентнісного підходу / Г.Я. Загрчук, В.П. Марценюк, І.Р. Мисула // Медична освіта. – 2013. – № 1. – С. 8–11.
5. Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на кафедрі медичної біохімії / М.М. Корда, Г.Г. Шершун, М.І. Куліцька [та ін.] // Медична освіта. – 2017. – № 2. – С. 28-32.

ШЛЯХИ І МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ЗАДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Нечепасєва Л.В., Матвієнко Т.М., Філатова В.Л.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Розглядаються різні форми, засоби і методи контролю знань студентів у ВНЗ. Проведена їх порівняльна характеристика, сформувані висновки про переваги і недоліки кожного з них.

Various forms, means and methods of students' academic performance assessment in high school are considered in the article. They are compared and conclusions on the advantages and disadvantages are formed.

Ключові слова: тестовий контроль знань, усний і письмовий аналіз успішності студентів, самоконтроль.

У сучасному процесі освіти досить складно оцінити якість роботи окремого викладача. З цією метою найчастіше проводяться відкриті заняття, взаємовідвідування занять, оцінюється рівень методичного оснащення заняття. При цьому якість роботи викладача пов'язується з рівнем успішності студента. Викладач сам контролює й оцінює успішність своїх студентів. Суб'єктивний підхід у цьому разі не виключений. Усунути таку небажану систему оцінювання можна, впровадивши електронну систему оцінки реєстрації успішності студентів, що, на наш погляд, дозволяє максимально об'єктивізувати знання студентів [3].

Чинні форми традиційного контролю знань студентів мають як безсумнівні переваги, так і деякі недоліки. За електронного оцінювання знань неможливе усне спілкування студента з викладачем, складно перевірити його здатність логічно мислити. Це змушує викладача під час поточного оцінювання знань студентів використовувати альтернативні форми: співбесіду, письмове опитування, реферативні виступи. Усе це дозволить провести додаткове оцінювання разом із підсумковим тестовим контролем. Застосування тільки тестового контролю знань студентів обмежує системне засвоєння навчальної дисципліни і не розвиває творчих здібностей особистості.

Відомо, що активне поєднання всіх вищезгаданих форм контролю рівня і якості знань студентів дозволяє отримувати об'єктивні дані про якість освітнього процесу. Більше того, за такої форми оцінювання завідувач кафедри має можливість порівняти середню поточну успішність студентів з екзаменаційною оцінкою студента з дисципліни і зробити висновки про результати роботи викладача. Тому важливо створити максимально незалежний центр тестування студентів. У деяких зарубіжних країнах моніторингом успішності студентів займаються сторонні аудиторські фірми, що не входять у структуру ВНЗ.

Отже, виникає можливість приймати незалежне рішення, спираючись тільки на факти. Отриману в результаті аналізу оцінку можна використовувати для визначення рейтингу кожного викладача і зробити певні висновки про стан методичної роботи на окремій кафедрі ВНЗ.

Не часто викладачі під час контролю знань студента орієнтуються тільки на особистий досвід, обмеження часу заняття не дозволяє їм адекватно оцінити компетенцію студента. Більше того, використовують такі оціночні засоби і методи, які не сприяють мотивації студентів на прогрес у навчанні, стають «убивцями» їхньої адекватної самооцінки, здорових професійних амбіцій. Звідси висновок: викладач вищого медичного навчального закладу мусить мати авторитет ученого і клініциста, що дуже важливо. Не менш важлива педагогічна підготовка викладача в оцінюванні знань студентів, а для керівника кафедри – компетентність у формуванні напрямів розвитку кафедри, що дає гарантії якості підготовки майбутнього лікаря [3].

Найвищою відпрацьованою системою знань студентів – це ознака зрілості ВНЗ. Європейські стандарти якості освіти рекомендують включати оцінку знань студентів як одну з важливих складових системи освіти вищів.

Розробка системи стандартів контролю якості навчання у ВНЗ вимагає відповісти на питання: які види атестації передбачені для оцінки знань студентів. Найпоширеніші з них три: поточна, проміжна і підсумкова [1].

Поточна атестація – це регулярна перевірка засвоєння поточного матеріалу протягом семестру. Вона може відбуватися в усній чи письмовій формах: опитування, реферати, тестування. За допомогою поточного контролю успішності викладач установлює реальний рівень оцінки засвоєння студентом навчальної програми на поточний момент. Одна з головних переваг поточної атестації – її систематичність. Однак вона не дозволяє перевірити компетенцію студента цілком, адже призначена для фрагментарних і локальних перевірок.

Проміжна атестація проводиться в кінці семестру і завершує вивчення дисципліни чи її частини – залік або

іспит в усній чи письмовій формі. Призначення проміжної атестації зводиться до оцінки більшої сукупності знань і вмінь.

Підсумкова державна атестація призначена для перевірки результатів навчання й оцінювання знань студентів у вигляді сформованих професійних навичок, проводиться на випускному курсі державною комісією, що включає експертів у певній галузі науки.

Різні форми контролю знань студентів, як на поточному, так і на проміжному етапі контролю, мають безсумнівні переваги і недоліки. Так, під час усного спілкування викладача зі студентами є можливість перевірити логічність мислення, здатність студента до діалогу. Однак обмежений час заняття і велика кількість студентів у групах не дозволяють оцінити рівень підготовки до заняття кожного студента. Тому безсумнівно пріоритетною формою стає оцінка знань за допомогою тестового контролю [2]. Саме він дозволяє унеможливити вплив особистості викладача на студента, їхні взаємини, строгість чи навпаки - ліберальність викладача.

Оптимальна кількість тестів – 40-60. Складання тестів передбачає такий алгоритм дій:

1. Визначення мети тестування.
2. Структурування навчального матеріалу.
3. Вибір оптимальної форми тестових завдань.
4. Визначення методики оцінювання.
5. Складання тестових завдань і їх апробація.
6. Визначення якості тесту [4].

Крім того, час тестування має бути регламентовано з урахуванням потреби 1-1,5 хв для відповіді на кожне питання.

Виділяють тести відкритої форми (з вільно конструйованими відповідями) і тести закритої форми (із запропонованими відповідями) [2].

Тести відкритої форми передбачають короткі однозначні відповіді, засновані переважно на відтворенні вивченого матеріалу, або складні (комплексні) відповіді, що вимагають розвинутого логічного мислення, вміння аналізувати.

Тести закритої форми передбачають вибір відповіді з певної кількості варіантів. Серед таких тестів виділяють тест-альтернативу, тест-відповідність [4]. Такий вид контролю дозволяє ефективніше використовувати час, ставить перед усіма студентами єдині вимоги, допомагає уникнути надмірних хвилювань. Тестова перевірка відкидає випадковість у оцінюванні знань, стимулює студентів до самоконтролю. Однак тест може виявити лише знання фактів, він заохочує до механічного запам'ятовування, а не до роботи думки.

Отже, в сучасному процесі освіти оцінювання знань студентів має бути комплексним, включати і традиційні, і нетрадиційні методи, спрямованим на формування в студентів самоконтролю і самооцінки. Викладач має обговорювати виставлену оцінку, пропонуючи студенту самому оцінити свою відповідь. Усе це впливає на формування відповідальності за навчальну роботу, на виховання чесності, принциповості, почуття власної гідності.

Список використаних джерел

1. Майоров А.Н. Теория и практика создания тестов для системы образования. – М. : Интеллект центр, 2001. – 296 с.
2. Маматова О.Г. Формы контроля знаний студентов педагогических вузов // Молодой ученый. — 2012. — №8. — С. 353-355.
3. Орел Е. Создание и компьютерное тестирование / Е. Орел, А. Прохоров // Компьютер Пресс. – 2006. – № 7.
4. <http://festival.1september.ru/> Фестиваль «Открытый урок»: - Тимаева В.С., "Тестирование как метод контроля качества усвоения учебного материала учащимися".

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ №1

Нємченко І.І., Ковальов О.П., Люлька О.М., Кизименко О.О., Ляховський В.І.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Проаналізовано досвід у патріотичному вихованні студентської молоді на кафедрі хірургії №1 ВДНЗУ «УМСА», який сприяє активному формуванню патріотизму, любові до рідного краю.

The experience of work on the patriotic education of student youth at the Department of Surgery No. 1 of the HSEE "UMSA" is analyzed, which promotes the formation of a sense of patriotism and love for one's homeland.

Ключові слова: патріот, гуманіст, виховання, Вітчизна, Батьківщина.

Розбудова незалежної Української держави неможлива без оновленої національної освіти, гуманізації та інтеграції навчання, науково-обґрунтованої системи патріотичного виховання громадян у XXI столітті. Тому на сучасному етапі становлення правової демократичної держави та інтеграції України до європейського співтовариства дедалі більшої гостроти набуває проблема відтворення в суспільстві духовної, високоморальної особистості – творця власного майбутнього, гуманіста, громадянина – патріота України.

Як відомо, на теренах України першооснови патріотичного виховання були закладені ще в легендах, казках, міфах, літописах, повчаннях, прислів'ях. Питання патріотичного виховання хвилювало літописців, державних і громадських діячів, письменників: Нестора Літописця, Ярослава Мудрого, П. Орлика, Г. Сковороду, Т. Шевченка, Лесю Українку, І. Франка, М. Грушевського та багато інших. Багатогранні аспекти патріотичного виховання особистості знайшли своє відображення в працях педагогів Х. Алчевської, Г. Ващенко, О. Духновича, І. Огієнка, С. Русової, К. Ушинського, Я. Чепіги, які велику увагу приділяли вихованню любові до рідної землі, мови, формуванню національної самосвідомості, поваги до історичного минулого [3].

У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна ціною життя Героїв Небесної Сотні, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення